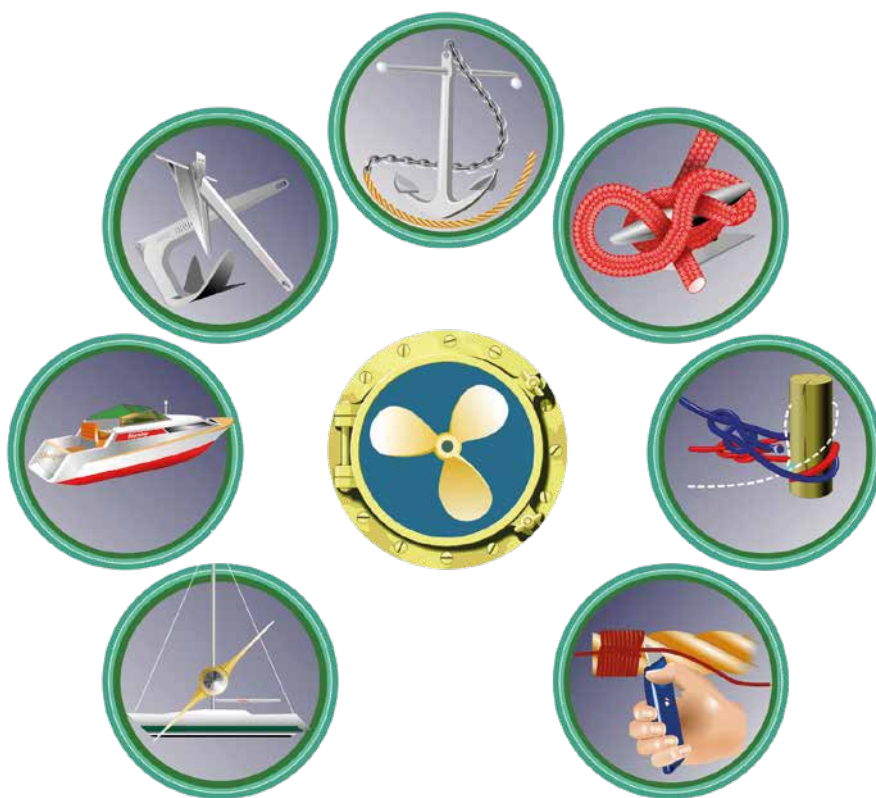

Ivar Dedekam
**Dobra praktyka
morska**

Ilustrowany podręcznik

Przekład: Zbigniew P. Studziński

Ivar Dedekam: *Dobra praktyka morska. Ilustrowany podręcznik*
Tytuł oryginału: *Illustrated Seamanship*

Copyright © Fernhurst Books Limited, 2025
Copyright © Dedekam Design, Oslo - Norway
Copyright © for this edition by Wydawnictwo Nautica, 2025

Wszystkie prawa zastrzeżone. Autoryzowany przekład z publikacji w języku angielskim, wydanej przez Fernhurst Books Limited. Odpowiedzialność za poprawność tłumaczenia spoczywa wyłącznie na Wydawnictwie Nautica, a Fernhurst Books Limited nie ponosi za nią odpowiedzialności. Żadna część tej książki nie może być reprodukowana bez pisemnej zgody pierwotnego właściciela praw autorskich.

Oznaczenia używane przez firmy do wyróżnienia swoich produktów są często zastrzegane jako znaki towarowe. Wszystkie nazwy marek i produktów użyte w tej książce są nazwami handlowymi, znakami usługowymi, znakami handlowymi lub zarejestrowanymi znakami handlowymi ich odpowiednich właścicieli. Wydawca nie jest powiązany z żadnym produktem ani dostawcą wymienionym w tej książce

Zastrzeżenie

Zasady i szczegóły omówione w tej książce wynikają z dokładnych badań. Jednakże autor i wydawca nie mogą w pełni zagwarantować przydatności zaleceń w niej zawartych i nie ponoszą żadnej odpowiedzialności prawnej w związku z formą i treścią materiałów, a także ewentualnych błędów w nich zawartych. Autor i wydawca nie składają żadnych oświadczeń ani gwarancji, wyraźnych ani dorozumianych, jakiegokolwiek rodzaju. Łodzie żaglowe i motorowe mogą być drogie, skomplikowane i często są wyjątkowe. Przed wprowadzeniem jakichkolwiek zmian, praktyk lub zastosowań należy zasięgnąć porady projektanta i sprzedawcy.

Wydanie I

Przekład: Zbigniew P. Studziński
Redakcja: Rafał Sarna *MODESTIA*
Korekta: Katarzyna Sarna *MODESTIA*
Przeprojektowanie makiety, typografia i skład: Marzena Piłko

ISBN: 978-83-66846-69-2
ISBN ebook: 978-83-66846-70-8

Druk: Skleniarz

Warszawa 2025

Wydawnictwo Nautica
e-mail: wydawnictwonautica@wydawnictwonautica.pl
www.wydawnictwonautica.pl

Spis treści

Praca z linami..... 5

Podstawy	6
Węzeł wyblinkowy (wyblinka)	7
Węzeł ratowniczy	8
Węzeł szotowy	9
Węzeł płaski	10
Węzły zabezpieczające.....	10
Stoper (węzeł belkowy)	11
Zwijanie lin	12
Knagi.....	14
Opaski	16
Sploty (szplajsy).....	17
Przewiązy (opaski krzyżowe)	18
Obsługa kabestanu.....	19
Mocowanie na polerze	20
„Pompowanie”	20
Różne przydatne węzły	21

Manewrowanie jachtem 25

Podstawy	26
Śruba napędowa	27
Płetwa sterowa	28
Wpływ wiatru na kadłub	29
Promień krążenia jachtu	30
Poznawanie swojego jachtu	32
Obracanie jachtu w ciasnych miejscach	33
Podchodzenie do nabrzeża burtą.....	37

Mocowanie cum	41
Odchodzenie od nabrzeża	43
Wykorzystywanie szpringów	45
Więcej o cumowaniu	47
Obracanie jachtu przy nabrzeżu (overholung)	48
Inne sposoby cumowania	49
Pływy i prądy.....	58
Ster strumieniowy	59
Znaki dzienne różnych statków	61

Kotwiczenie..... 63

Podstawy	64
Zestaw kotwiczny.....	65
Sprzęt podwodny	66
Na pokładzie	70
Techniki kotwiczenia.....	71
Liny tłumiące.....	78
Obciążniki kotwic (prosiaki).....	79
Wyrwanie kotwicy	80
Korzystanie z dwóch kotwic dziobowych	83
Wykorzystanie pontonu	88
Kotwica z dziobu lub z rufy i cuma na ląd	89
Przykłady kotwiczenia.....	90
Rozmaitości.....	91
Podsumowanie	94
Indeks	95

Wstęp

Współczesne jachty często są wyposażone w radar, GPS, plotery, elektryczne windy kotwiczne, autopilota, stery strumieniowe itp.

Do tego dzisiejszy sprzęt jest coraz doskonalszy, co sprawia, że możliwe stało się odbywanie długich rejsów morskich bez podstawowej wiedzy z zakresu nawigacji i praktyki morskiej.

A jednak – co potwierdzają straże przybrzeżne wielu krajów – coraz więcej jachtów wzywa pomocy nawet wtedy, gdy dałyby radę o własnych siłach dotrzeć do portu.

Do bezpiecznego żeglowania po morzu często wystarczy jedynie wiedza podstawowa. W tej książce opisany zostanie minimalny jej zasób, dotyczący obsługi lin, manewrowania i kotwiczenia, umożliwiające odbywanie długich rejsów przy rozsądnym stopniu bezpieczeństwa.

Osprzęt jachtowy staje się coraz bardziej niezawodny, jednak możesz być pewien, że prędzej czy później

coś ulegnie awarii albo zabraknie ci prądu, aby z danych usprawnień skorzystać.

Poznanie tradycyjnych technik może być nie tylko konieczne, lecz także ciekawe i przyjemne.

Zamiast budzić o świcie wszystkich w porcie hałasem steru strumieniowego, możesz wykorzystać szpring, żeby bezpiecznie zacumować albo opuścić przystań.

Wypróbuj techniki i metody opisane w tej książce. Zacznij ćwiczenia w spokojnych warunkach, dopóki nie nabierzesz wprawy. Poczujesz wtedy radość, że jesteś w stanie w tradycyjny sposób manewrować jachtem, nawet gdy jest on po brzegi wypełniony nowoczesnymi urządzeniami.

Powodzenia!

Ivar Dedekam

Praca z linami

W tym rozdziale przedstawiono minimalny zasób wiedzy na temat węzłów, opasek, splotów itp., jaki należy posiadać, wybierając się w długie rejsy. **Pamiętaj, że lepiej dobrze opanować kilka węzłów, niż znać ich wiele, ale po łebkach.**

Poświęć trochę czasu na naukę tych węzłów, tak byś był w stanie zawiązać je szybko. Najlepiej, abyś potrafił zawiązać je jedną ręką i z zaśnieżytymi oczami! W niebezpiecznych sytuacjach dobrze utrwalona podstawowa wiedza o linach i węzłach może uratować życie i osprzęt.

Liny robione są z krótkich włókien, z których skręcane są **pokrętki**, a z tych z kolei wykonywane są płaskie lub skręcane **żyty**. Później są one **skręcane** lub **splatane** w gotowe liny. Istnieją dwa główne typy lin:

- **Lina kręcona (skręcana)** trzyżytowa (istnieją także liny dwu- i czteryżytowe) składa się z żył skręconych razem w kierunku przeciwnym do kierunku skrętu pokrętek, zwykle w **prawo (skręt Z)**, ale czasami w **lewo (skręt S)**.
- **Lina pleciona** jest wykonywana w różny sposób. Pokrętki są zwykle splatane tak, że tworzą **oplot** okrywający **rdzeń**, też zrobiony z pokrętek, który także może być pleciony albo lekko skręcany.